

1
1967

ଓର୍ବଲ
ପ୍ରକାଶନ

— აგა მეგობარო. ჩვენი ფილი ჰონორარი ჩამოჟავე!

№ 3 (1253) තොපුලුව, තමසාත්‍යාලු 1967

ԱՐԵՎԱ

ՏԱՐԱԾՈՒՅՆԻ 44-Շ ՏԵՂՈ

୧୯୮୦ ୨୦ ଫର୍ମ.

“ მ ა რ ა წ ა წ ა წ ა ”

ეროვნული
გიგანტის

ამ ბოლო ხანებში ძალიან გახშირდა პოემებისა და ლექსების პროზად გარდათქმა. განსაკუთრებით მოუხდა ეს ისეთ ნაწარმოებებს, რომლებიც ადრე პროზაულნი უოფილან, მერე ლექსებად გარდაუთქვამ და ახლა კვლავ პროზად აქციებს, ესე იგი, თავის პირვანდელ სახეს დაუმორჩენს.

რა დასამალია და რუსთაველიც ასე არ მოიქცა? — „ესე ამბავი ს პარ ს ული, ქართული ნათარ გმანები... ვარ ვა და ლექსად გარდა ავთქ ვინ.“ ა.

ახლა ვეფხისტყაოსანი კვლავ პროზად გარდაგვითქვეს და მადლობა ღმერთს!

ლრმად დარწმუნებული მსგავსი წამოწყების უკეთი შობილ შობილ გულ მ ბულ თ ა ში, ნიანგსაც სურს ამ დიდებულ საქმეში თავისი წვლილი შეიტანოს.

თითქმის ორმოცდათვექვსმეტი წელი გვაშორებს „მესაფლავის“ შექმნის დროს, მაგრამ ცხოვრების სიბრძნით გამობარი ეს უბერებელი ლექსი ახლაც გვხიბლავს და გვიტაცებს.

გალაკტიონ ტაბიძის ამ უკვდავი ლექსის ტექსტი, „ნიანგის“ რედაქტიის დავალებით, ჩვენ პროზად გარდავთქვით. იგი მიზნად ისახავს, დაეხმაროს „მესაფლავის“ მკითხველს, განსაკუთრებით მოწივლე ახალგაზრდობასა და ბავშვებს, მისი შინაარსის უკეთ შეთვისებაში.

ურთხელ გალაკტიონი კუკიის სასაფლაოზე დასეირნობდა. იქვე, ახლომახლო, მესაფლავებს მოპერა თვალი.

— გამარჯობა შენი, მესაფლავეო, — უთხრა გალაკტიონმა.

— გაგიმარჯოს შენიო, — უთხრა მესაფლავეო.

— როგორაა საქმეო, — ძირთხა გალაკტიონმა.

— რაღა როგორაა, ჩემო გალაკტიონ, ქვეყანაზე ვინც კი კვდება, იმ წუთშივე მისი ჩრდილი ყველა ჩვენგანს ავიწყდება, — უპასუხა მესაფლავებმ და ირონიულად გაიღიმა.

— მაგას ვერ დაგიჯერებ, ჩემო მესაფლავევ! თავი ნუ მომაბეზრე და, თუ ღმერთი გწამს, ეგ დაცინვა გულს აკლავი შეწყვიტეო.

...ვარდის თვე იყო, მაისი. ნორჩ ბალახებს სიო არხევდა. ხეებს თეთრი ყვავილების გუნდი ისე აწვა, როგორც თოვლი.

უცემ გალაკტიონმა ვიღაცის საფლავზე ობოლი და ცხარე ცრემლებით მოტირალი ქალი შეამჩნია.

— ესეც მე ვარო? — ნიშნისმოგებით უთხრა მესაფლავეს გალაკტიონმა, — შეხედე ერთი, როგორ ტირის თავის სატრიფოს და როგორ შევნის დღე და დამეც ცრემლის დგრა?! მაგი არ იყო, გუშინ რომ სატრიფო მიაბარა ცივ სამარეს? უყურე, თმები როგორ გაუშლია და ცრემლები როგორ სცვივა და სცვივა. აბა, ერთი დაუგდე ყურიო.

ამ დროს ქალი ხმამაღლა მოთქვამდა და თან მესაფლავისკენ იქცირებოდა, თითქოს უნდოდა ეთქვა: გაიგონე შენი დასაფლები ყურებითო.

„გა გქრე ისე, როგორც ნისლი, როგორც

დამის მოჩვენება,

არ მეღირსოს კვალარეულს სიმშვიდე

და მოსვენება,

შენი სახე გულს კაწრავდეს, როგორც

ვიყო, სადაც ვიყო,

თუ როდისმე არ მახსოვდე, თუ

როდისმე დაგიგიწყო!“ და ა. შ.

— კიდევ იტყვი, ვინც კვდება ამ ქვეყანაზე, მისი ჩრდილი იმ წუთშივე გვავიწყდებაო? — ძირთხა გალაკტიონმა ნიშნისმოგებით მესაფლავეს.

— ვიტყვი, ვიტყვი, ვიტყვი! — გაჯიუტდა მესაფლავე.

— ამაზე რაღას იტყვიო? — ჩასდია საფლავში გალაკტიონმა მესაფლავეს და მიუთითა მეზობლად მოგზოვიარე ახალგაზრდა ვაჟზე, რომელიც, გულმოკლული, სატრიფოს ასა-

მარებდა და წელან რომ ქალი ტიროდა, იმისი არ იყოს, ისიც ცრემლნარევი ხმით დასტიროდა მიცვალებულს:

„შენი სახე გულს კაწრავდეს, სადაც ვიყო, როგორც ვიყო, თუ როდისმე არ მახსოვდე, თუ როდისმე დაგივიწყო“-ო.

— იმას თავი დავანებოთ, ამაზე რაღას იტყვიო? — ძირთხა გალაკტიონმა მესაფლავეს და ახლა მან გაიღიმა ირონიულად.

— აგრე ვართ, ბატონო, ჩვენ და აგერაა აგი მეგდრები! ცოტა ხნის აცალე და ნახავ, მაგ ქალმა და კაცმა რა ქნან, — არ მოიშალა მესაფლავები.

— რა უნდა ქნან, ბიჭო? ვერ ხედავ, საფლავში მიყვებიან თავთავიანთ მკვდრებსო! — ეწყინა გალაკტიონს.

— მე რას მეჩხებები, ბატონო! შენი პატიოსანი თვალით ნახავ, რაც მოხდებაო, — უთხრა მესაფლავებმ.

ისე ყველაფერი ნატერა აგისრულდათ, ახალგაზრდებო და ბავშვებო, როგორც ის ნატერა მესაფლავებს აუსრულდა: საიდან იყო და საიდან არა, უცებ, ვაჟმა ქალს მოპერა თვალი. არც ქალს გამომარიგია ვაჟის მზრა.

— აგი არა ხელიდან გასაშევები ქალიო, — იფიქრა ვაჟმა, გაიხედ-გამოიხედა, ვინმე არ მიყურებდეს, მერე მივიდა იმ ქვრივ ქალთან და წასჩიურჩელა:

„შემიყვარდი, შემიყვარდი დიო. „დაგივიწყო!“ ის წარს ული, სატირალი, სავალალო

და ახალი შეკემნა თ ყოფნა... გამომყენები, ცოლად ქალო“-ო.

— ე, რა გითხარი მე შენო? — გაუხარდა მესაფლავეს.

— მაგი უზრდელი იყოს, რა ჩემი მრალია! ნახე, ქალმა სულ ხულიგანი თუ არ უძახოსო! — არ გაიტეხა იხტიმარი გალაკტიონმა და ქალის პასუხის მოლოდინში გაინაბა.

— კი, გენაცვალე, რატომაც არა!

„ჩენი ერთი გვაქვს სწუხარება, ნუ ვიგონებთ დროს უბედურს, მე შენი ვარ სამი მოდება მოდება, წამი მოდება, სადაც გსურს“-ო — უპასუხა ქალმა.

— ცაც მომეცი წაგებული ხარ, ბიძიაო, — წამოიძახა მესაფლავებმ და გალაკტიონს ხელი გაუწოდა.

— შენი ყოფილა, ბიძიკო, ქეყანა! მოგებული ხარ, აწი შენთან დამნიძლავებლის დედაც გატირე, ჩემდა თავად! დიდი ბოდიში, დიდი ბოდიში. — თქვა წაგებულმა გალაკტიონმა, მერე, — ვაი, თქვენს პატრონს, უბედურსო, — მიაძახა გადახვეულ შეეგარებულებს, დაითურა ქუდი და ჩექრი ნაბიჯით მიატოვა კუკიის სასაფლაო.

შემდეგ სიუჟეტი ისე ეითარდება, როგორც ლექსშია. ახალგაზრდებო და ბავშვებო! წაიკითხეთ და თქვენ თვითონ ნახავთ.

სულ მალე სხვა ლექსებსაც მოგაწვდით გადამოთხობულებს და, აბა, თქვენ იყიდეთ! სწავლა თქვენზე იყოს და ლექსების გაპროზავება — ჩენზე.

— მოვრიგდით? აგაშენათ ღმერთმა!

WJ-WJ

(ଶିକ୍ଷଣକାରୀବିଦ୍ୟାଲୟ)

კულანგაგ... მივდივარ და მივიძმერი,
თან სახელმწიფოს მიმაქვს თანხები...
თავზესაც ყრელად შაქვს კყელაჯერი —
,,კოლგა“, ქონება და ოთახები.

მე არ ვტრი ფულებს. ფულები მტრიან
ოვალებს და ვედარ ვუძლებ ცოუნებას;
ფულს მე ვუწოდებ უგრილეს ნიაჟს —
ამ სქელ შებლზე რომ მესალუნება.

მე დავიბადე ნაკიან თვეში, —
მდიდარი მამის სქელი ჯიბიდან...
ას-ასიანებს ვაძლევდი დღეში
და სამი შვილი გამოკიტიბირდა.

ათასი შტატი რომ მექონდეს კიდევ,
სულ ნათესავების დაცურიგდები.
რა მენაღლება, — ყოველდღე იძგეს
ჩემს კაბინეტთან გრძელი რიგები.

აქედან ვიცი, მე რომ მომხსნიან,
(გადამეტერა ზოგი კაცია...))
ვით შევურიგდე ციხეს ოცლიანს,
ანდა ქონების ქონფისკაციას.

არ მიჩერდება გული საგულეს,
ვეღარ მშველიან, მორნი, ფულებიც!
თუკი პირობით სახელს მარგუნებთ,
არც ამისათვის დაგეძმდურებით.

იტყვიან ჩემზე: „ფხშე ეკიდა
თანამშრომელთა შრომა და ნიჭი
და, დაჭერამდე, კაბინეტიდან
არ მოუცვლია ერთი ნაბიჯი.

ავიწროებდა მას უსაშეელოდ,
ხან სასამართლო, ხან მიღიცია;
გამფლანგელობით გაქმონდა ლელო
და საკადრისი ბოოოც იწევია”.

და ასურულია სამსჯავროს კარი
და სასამართლო მიღის პროცესი...
შუბლზე გადამდის მე თფლის ღვარი,
და გაპატარავდი კაცი ორ დღეში.

ერთ საწყალ მუშაკს, ამაზე მეტი,
კოდექსით აღარ მომეთხოვება.
არ მომისაჯოთ წელი ცამეტი,
მაგ თქვენი მამის სულის ცირონებას!

ପାଠ୍ୟ ପରିବା.

— ხომ გითხარი, სამთრედიაში არ გათხოვდე, თორუმ იქაშრ კათბერზე დიდი პოლეონილუბაკა და ისმა დაკარიცვდები-მეტე?!

ବାହ୍ୟରେ କୁଣ୍ଡଳ ବାହ୍ୟରେ କୁଣ୍ଡଳ

— ჩვენ გაკურიანთ მივდივართ, უნ აფ ისრიალე!

- სამსახური მოწყობისთვის დირექტორია უკლი მთხოვა.
- დიკლომ არ მიღება?
- დიკლომ კადრების განყოფილების უფროსს მიუთახოვ.

ଫୁଲ. ୬. ପାଇଁଏଣ୍ଟରିକାରୀ

- რას ძეგლი ამ გერბულები? დეტალი დაგენერი?
— არა, ვებირდი დამიკარება.

ԵԱՀՅԱՆԻ ՏՐՈՅՆՈՅԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ასე შეიძლება იქცე გმირად.

ცივი მტკვარი გამასხებდა. ცივად გამაჟუოლა უფრო ცი-
ვად გამაჟუოლა, ქამარი რომ შევისტენი: საცვალი გამასხე-
ბდა, რომელსაც სახელის გარდა, აღარაფერი შერჩენდა მო-
ლი...

„...იმი ტანსაცმლიანად გადაეშვა წყალში წყალწალებულის გადასარჩენად“. — რამდენჯერ წამიკითხას. ახლა შევხვდი, რატომ წერენ ასე გაზეთებში. შარვალი შევიკარი, ხალხი გა- ასძიება თავისი ხომისა და საკუთრივი მარტინის მარტინის

ვამე და ერთის ზიდიდას ტასსაცმლიასად გადავეტო ზოგადო.
ზიდიდან, სანაპიროებიდან, სახლებიდან ხაოში გაღმოცვე-
ნაზე იყო და ოფალებიც გაღმოცვენაზე ჰქონდათ. სანამ
მსხვერპლს მიღწეულოთ, არ თავიმჩათ და აღტა მაკა-

— ცოტა ნელა, ჩვენი ძმა.. — გალეჭილი მთვრალი იყო.
ისევ მძღავრად კუბიძეებ ნაპირისკენ.
— ვიდა თხრის! — შეიმოძიროინა.

— გიგია, ოხერო! — ძეომისიღვიობა.
ყურადღება არ მიმიტევება. ახლა წისლიც ვუთავაზე, რაც
შემძიმო. მაგრა ამოვკარო ჭიდობაკი.

— ვა! — მე ვიცხობი, ესა მელაგი! მიშველუეთ!

როგორც იქნა, გავათრი ნაპირზე. მაშინვე სასწრაფო დახმარების მანქანა გაჩნდა. ხალხის ალყაში მოვეძეცი. ყველა მიოთვალია აჩალაშვილიმა კი შარიალ შამოიაშვილინ.

„ჩაო, ჩაო“, — ვფიქრობდი გუნდბაში, ნოკაუტში ჩაგდებულ სეირისმოყვარულებს გამარჯვებულ მოკრივესავით ვჟენევდი ბარჯვენა ხელს. იღბალი უნდა კაცს, ყველას როდი გაუღიმებს ასე ბედი!

— „ვინ ზარო? სად სჭავლობთ? რამდენი შეილი ჰყავს,
ოქენეს გარდა, მათვათქვენს? წეტავი შენს დედას!“ — გაის-
მოდა აქეთ-იქიდან.

— ხელი ზომ არავის უკრაგს? — მაინც წამოცდა ვიღაცას. ძლიერს მოგვაცილეს ცნობისმოყვარები და ორივეს მანქანაში გვიგრეს თავი.

— მედალი „წყალწალებულთა გადარჩენისთვის“ ნაღდი
მაქტებს! — ვციფრობ გუნდბაში.

სუალზაღებული სველი სარეცხივით ჩამოძეგადა კისერნე
და აზლუქებნდა. პატივისცემა ჩემშე იყოს...
სასწრაფო დახმარების მანქანის აღმოჩენაზე მთვლო უმ

საუკუნეებზე დამატებით გამოიყენება უძველესი ქართული ენა, რომელიც განვითარებული იყო გამოეფინა გარეთ. კაცი, ორგებლასაც სიცოცხლე გაჩუქრებ, ნაჩუქრები ძალივით მოშენებია მუხლებზე და ძლიერს გამომწიდებელს ხელიდან. ბოლოს მეზობლებმა, როგორც იქნა, გადმოიღეს მანქანიდან. პატარა სარკმლიდან კუთვალთვალებზე დი ამ სურათს და გული სიამაყით მექსიდოდა.

მთელზა ესომ შეიცხადა მისი გამოჩენა. წევაწევა და
წივილ-კივილით გამოეგბნენ ბავშვები. ქმრის დანახვაშე
ცოლს გულშე შემოყენარა. გონსე რომ მოვიდა, კივილით შეძრა
ქუჩა: მაჩვენეთ, ვინ გადარჩინა!

თავმდაბლურად გადოვედი მანქანიდან და წყალწაგმის
ლის ცოლს ღიმილით შევევებე. უეპრად გაიღლვა იატაკსაში-
მენდმა ჯოხმა და.. შერე არაფერი მასსოც.

ମୁହଁରାଙ୍ଗପାତ୍ର କାନ୍ଦିଲାଙ୍ଗ ଦାମାଙ୍ଗ ଦାମାଙ୍ଗ ଦାମାଙ୍ଗ

— გამოუსწორებელი ლოთი და ხულიგანი ყოფილა! —
ხმადაბლა მიყვება ექთანი ქალი, — ძევლი ინტრიგანი, ან-
ნიმებისტი... სამი ცოლ-შვილი მიუტოვება, ალიმენტს არ იხ-
დის, მეოთხე ცოლის ყოფილი პროფესორი ქმრის ალიმენ-
ტით ირჩებს თვითონაც თავს... მეოთხე ცოლი სწორედ ის-
კახლავთ, თქვენ რომ...

ისმის კითხვა: რატომ არ იძირებოდა ის კაცი წყალში?
რა მექუთვნის მე ასეთი წყალწაღებულის გადარჩენისთ

გაიორის დამინისტრი

რვერთენა დამუშავები

რკინა-ქავეულის მაღაზიის ეზოში ქრია-
მულია. ბოცები იყიდება. მგონი, მთელი
თბილისის ღვინის მწურავები არაან აქ.
მეც შევერიე მყიდველებს და, როგორც იქ-
ნა, დავითრიე ორი ბოცა. მეტს ვიყიდდი,
მაგრამ...

ბოცა ოცდათლიტრიანია. ორი ბოცა—
სამოცი ლიტრა ღვინო... სამოცი ლიტრა
არაყი... გამოვედი გახარებული. ორი ბო-
ცა მიჭირას, მოვდივარ და მომაქეს 60
ლიტრა არაყი, 60 ლიტრა ღვინო.

— სად იყიდეთ ბოცები?

— აი, ცოტა ზემოთ, ეზოში ყიდიან!—
ვუპასუხე ღიმილით.

— არის კიდევ?

— როგორ არა!

...მიგალ სახლში, ცოლს გაუსარდება.
მთაწმინდაზე ვცხოვრობ, ზაფხულობით
წყალი არ ამოდის ხოლმე...

— სად იყიდეთ ბოცები?

— ზემოთ, მაღაზიაში. ეზოში ყიდიან.

— არის კიდევ?

— კი, ბევრია.

...პოლა, იმას გამბობდი, — ზაფხულო-
ბით-მეტე ჩავასხამთ წყალს და გვექნება
სახმარად.

— სად იყიდეთ ბოცები?

— ზემოთ მაღაზიაა, ოღონდ, ეზოდან
იყიდება.

— ბევრია?

— მიუსწრებთ.

აბა, ერთი ტაქსი, თორემ ცუდადაა სა-
ქმე.

ნაბიჯს ავუჩქარე. ძლიერ გადავედი, ზო-
ოპარკის წინ რომ გადასასვლელია. ერთმა
შოფერმა მანქანიდანაც კი გადმომძახა:

— ბიძავ, სად იყიდე ბოცები?

სანამ ავუხსენი, ის უკვე „ჩაიგრუზიას-
თან“ იყო.

როგორც იქნა, გადავედი. დავდექი ტაქ-
სების გაჩერებასთან, მაგრამ გაგიგონია? —
სად არის ტაქსი!

— სად იყიდეთ ბოცები?

— მაიცა, მაიცა! ბოცები დავდგა, —
ვუპასუხე.

ამასობაში ერთი ათიოდე კაცი მოგრო-
ვდა.

— ბოცები იყიდება ზემოთ, რკინა-ქა-
ვეულის მაღაზიაში. ბევრია, ოღონდ ეზო-
დან ყიდიან.

ესეც ასე! ათიოდე კაცი გავისტუმრე.

— არიქა, ტაქსი, ტაქსი!

გაჩერდა. მადლობა ღმერთს! ჩავჯექი,
გადავრჩი.

— მთაწმინდაზე! — ვეთხარი შოფერს.

— ეგ რა კარგი ბოცები გიყიდია, სად
იყო, ბიძა!

— აქვე, ზემოთ, მაღაზიაში.

წავედით და ისევ იმ რკინა-ქავეულის
მაღაზიის წინ არ ამოვყავი თავი?

— ერთი წუთით, ბიძაჯან, მეც ვიყიდი
და მერე აგიყვან მთაწმინდაზე.

რას ეტყვე?! ვზიგარ და ვუცურებ მრი-
ცხველს, ორშაურიანებს ელფის სისწრაფით
რომ ახავებს. ბევრი ვუცადე თუ ცოტა,
ჭელი ფულით 7 მანეთისა ვუცადე.

ბოლოს, როგორც იქნა, გამოვიდა მძრო-
ლი, გააღო მანქანის საბარგული, ჩააწყო
შიგ ბოცები და, მადლობა ღმერთს, მთა-
წმინდასენ ვერით პირი.

ჩემს სახლამდე მანქანით მისვლა ნაწეი-
მარზე შეუძლებელია. მისასვლელამდე გავ-
ჩერდით.

— ბუქსამბს, აი! ვეღარ ავალ, ბიძა-
ჩემ!

— ვერ ახვალ, მაგრამ მრიცხველზე იმ-
დენი წერია, მაგდენი ჯიბეში არა მაქეს,
ერთი წუთით მომიცადე, ავალ, აქვე ვცხოვ-
რობ, ფულს ჩამოვიტან.

— შე კაი კაცო, ამდენი დრო სადა
მაქეს! იყით, რა ვენათ? მოდი, ეგ ერთი
ბოცა მომე და რასჩოტ!

— ეე! კაი უნამუსო ყოფილხარ! — ეს,
რა თქმა უნდა, გუნებაში გავიფიქრე, ისე
კი დავთანხმდი. ჯანდაბას, მე და ჩემს
ცოლს 30 ლიტრა წყალიც გვეყოფა-მეტე.
დავუტოვე იმ უნამუსოს ერთი ბოცა და ავ-
ყევე აღმართს, სახლამდე ოციოდე ნაბიჯი-
ღა მქონდა დარჩენილი, ფეხი დამიცურდა
და წაგბარბაცდი, თავი კი შევიკავე, მაგრამ
ბოცა ხეს მოხვდა და ხელში ბოცის მხო-
ლოდ ყელიდა შემრჩა...

— აფხუს, ძა სანდორ! რა ბოცა გაგი-
ტყდა, სად იყიდე? — მკითხა მეზობლის
ბიჭმა.

— მე რისი მყიდველი ვარ, ბიძა! ტაქ-
სის შოფერს ხურდა არ ჰქონდა და იმაში
გამოვართვი. — ვუპასუხე მეზობლის ბიჭს
და ბოცის ყელი სარს ჩამოვაცვი.

ოთარ თურჩი.

მთაგარი რედაქტორი ნოდარ დუმჩაძე. სარედაქტო კოლეგია: ზ. ბოლქვაძე (პ/მ. მდივანი), ს. კლდიაშვილი.
რ. მალაზონია, გ. ნიშნიანიძე (გთა3. რედ. მოადგილი). 6. გველიძე. 7. ჭალიძე. საზორისა და იუმორის ულავი „ნიანგი“.

თბილისი. რუსთაველის პროსპექტი № 42. ტელ. 9-76-69, 3-10-78. თბილისი. სატელევიზიო კომისია გამომცემლობა. ხელმომ. დასაგ. 27/1 1967 წ. კალ. ზოგა 70 × 108 1/8 0,5 ნაბ. ფურც. 1,37. ფილმურ ფორმათა რაოდინობა 0,5
კილოგრამი ფორმათა რაოდ. 1. საჭ. კა ცდ-ის გამომცემლობის სტამბა № 1. ლიცენზის ქ. № 14. გველი 204, ფილმურ ფორმათი 64.000.

ლოგმა, ამერიკის შეერთებული შტატების ელჩმა სამხრეთ ვიეტნამში, პრეზიდენტ ჯონსონს გააცნო ავაზაკური ომის ყველა ასპექტი და ილაპარაკა პარტიანებთან ბრძოლის განსაკუთრებულ სიძნელეებზე.

ლოგს ვითნავი მიაჩდა ლოგიად,
ეგონა, დაუცველნან უესპერ ციცანდაზებს,
მაგრამ გააჭავეს ჯონსონის გოშია;
ხედავთ, უილაჰოდ როგორ მიაჭავებს?

